

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**KALKINMA BAKANLIĞI
2012 YILI DENETİM RAPORU**

EYLÜL 2013

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yürütölen dözzenlilik denetimi sonucu hazırlanmıŐtır.

İÇİNDEKİLER

KALKINMA BAKANLIĞI HAKKINDA BİLGİ.....	1
KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI.....	2
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	4
DENETİMİN GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	5
DENETİM GÖRÜŞÜ	5

KALKINMA BAKANLIĞI HAKKINDA BİLGİ

Kalkınma Bakanlığı Türkiye'nin gelişme sürecinin bir bütünlük içinde tasarlanması ve yönlendirilmesine yönelik politika ve strateji üretmek ve bu süreçte ilgili kurumlarla koordinasyonu sağlamaya yönelik faaliyetler yürütmektedir.

Kalkınma Bakanlığı, 03.06.2011 tarih ve 641 sayılı Kalkınma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK ile kurulmuştur.

Bakanlık, merkez ve yurtdışı teşkilatından oluşmaktadır. Bakanlığın en üst amiri Bakan'dır. Bakana bağlı bir Bakan Yardımcısı, bir Müsteşar ve dört Müsteşar Yardımcısı görev yapmaktadır.

Bakanlık, sekizi genel müdürlük, ikisi müstakil olmak üzere toplam 38 daire başkanlığı, Kalkınma Araştırmaları Merkezi, Hukuk Müşavirliği, Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği ile Özel Kalem Müdürlüğünden teşekkül etmektedir. Bakanlığın; Yüksek Planlama Kurulu, Para, Kredi ve Koordinasyon Kurulu ile Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu ve Bölgesel Gelişme Komitesi şeklinde kurulları vardır. Ayrıca; Türkiye İstatistik Kurumu, Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi, Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi ve Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi, Bakanlığa bağlı kuruluşlardır. Bakanlığın ilgili kuruluşu ise Kalkınma Ajanslarıdır.

01.01.2006 tarihinde yürürlüğe giren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrolünün bu Kanuna tabi olduğu ifade edilmiştir. Aynı Kanunun "Bütçe Türleri ve Kapsamı" başlıklı 12'nci maddesinde ise, merkezi yönetim bütçesinin bu Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinden oluştuğu belirtilmiş olup, Kalkınma Bakanlığı (I) sayılı Cetveldeki genel bütçeli kuruluşlar arasında sayılarak bu Kanuna tabi kılınmıştır.

Merkezi Yönetim 2012 Yılı Kesin Hesabı henüz çıkmadığından bu paragrafta belirtilen rakamlar Bakanlığın Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı kanalı ile elde edilen verilerden oluşmaktadır. Bakanlığın 2012 yılsonu itibariyle toplam ödeneği 1.068.297.500 TL'dir. Yılsonu Ödeneğinden yapılan toplam harcama 886.897.586 TL'dir. Harcamalar ekonomik kod türlerine göre sınıflandırıldığında Sermaye Transferlerinin tutarı 790.306.600 TL'dir ve toplam harcamalardan % 89 bir pay aldığı görülmektedir. Söz konusu sermaye transferleri; Kalkınma Ajansları, Sosyal Destek Programı (SODES), Konya Ovası Projesi,

Birleşmiş Milletler için ulusal katkı, Vakıf Üniversiteleri, Bilgi ve İletişim Teknolojileri Politika Destek Programı Katkı payı ödemelerinden oluşmaktadır. Personel giderleri 38.732.488,01 TL, mal ve hizmet alım giderleri toplam 13.753.642 TL, cari transferler 32.314.306 TL, sermaye giderleri 7.292.069 TL'dir. Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderleri olarak ise 4.498.480 TL harcanmıştır.

KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

6085 sayılı Sayıştay Kanununun 8 inci maddesine dayanılarak hazırlanan "Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda verilecek defter, mali tablo ve belgeler şunlardır:

a) Birleştirilmiş veriler defteri.

b) Geçici ve kesin mizan.

c) Bilanço.

ç) Belgeler;

1) Kasa sayım tutanağı,

2) Banka mevcudu tespit tutanağı,

3) Alınan çekler sayım tutanağı,

4) Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,

5) Teminat mektupları sayım tutanağı,

6) Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,

7) Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.

d) 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamındaki idarelerin bütçe uygulama sonuçlarına ait tabloları;

1) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,

2) Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,

e) Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.

Ancak Muhasebe hizmetleri Maliye Bakanlığınca yürütülen genel bütçe kapsamındaki kamu idaresi olarak Kalkınma Bakanlığı hesaplarını da ilgilendiren ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün Sayıştay Başkanlığına bilgi amaçlı göndermiş olduğu "Kamu İdaresi Hesapları" konulu, 29.02.2012 tarih ve B.07.0.MGM.0.41/010-07-01 sayılı yazısı ile genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin 2011 yılına ait muhasebe kayıt

bilgilerinin idare bazında konsolide edilerek “bütçe ve kesin hesap” bilgilerinin ve ilgili tabloların 12 Mart 2012 tarihinden itibaren mali hizmetler birimi kullanıcılarının erişimine sunulacağı belirtilmekte, “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”da yer verilen defter, mali tablo, belge ve bilgilere esas yevmiye kayıtlarının kurumsal bazda 2013 yılbaşından itibaren kaydedilmesine başlanacağı ifade edilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”ın 5 inci maddesine göre dönem sonunda verilecek olan yukarıda sayılan defter, tablo ve belgeler 2012 yılı denetimlerine esas olmak üzere Muhasebat Genel Müdürlüğünce mali raporlamaya ilişkin gerekli çalışmalar ancak 2013 den itibaren bitirilebileceğinden ve sonuç olarak Kalkınma Bakanlığınca düzenlenip Sayıştay Başkanlığına ve ilgili denetim ekibine sunulamadığından, Kurumun mali tablolarını inceleme ve değerlendirme imkânı olmamıştır. Bununla beraber denetimler usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Kalkınma Bakanlığı yönetimi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 8 ve 11 inci maddeleri ile 6085 sayılı Sayıştay Kanunu’nun 7 ve 8 inci maddeleri hükümlerine göre, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının doğru ve güvenilir olduğuna ilişkin makul güvence elde etmek amacıyla yürütülmektedir.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; denetim prosedürleri ve teknikleri uygulanması ve risk değerlendirmesi yoluyla gerçekleştirilir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların içerisinde üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) oluşturmaktadır.

Ancak bu hususlarla ilgili 2012 yılı denetimine ilişkin olarak denetimi yürütmek ve denetim görüşü oluşturabilmek için gerekli mali tablolar kamu idaresi yönetimi tarafından sağlanamamıştır. Bununla birlikte Say2000i sistemi üzerinden sağlanan saymanlık kayıtları, personel bordro verileri ve kurumdan sağlanan ek belge ve bilgilerden faydalanılarak denetim yürütülmüştür.

DENETİMİN GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 49 uncu maddesinde, muhasebe sisteminin; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulup yürütülmesi ve kamu hesaplarının, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulması öngörülmüştür. Anılan Kanunun 61 inci maddesinde de Genel Bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerinin Maliye Bakanlığınca yürütüleceği ve gerekli bilgi ve raporları düzenli olarak kamu idarelerine vereceği, hüküm altına alınmıştır.

Kurumsal bazda düzenlenecek temel mali tablolar olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosu öncelikle kamu idaresi yöneticilerini bilgilendirecektir. Ayrıca bu tablolar denetime sunulacak ve kamuoyuna açıklanacaktır.

Kanunda öngörülen amaç böyle iken, görüş vermemize esas temel mali tabloları üretecek olan Maliye Bakanlığınca kurulan muhasebe sistemi (Say2000İ), genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için kurumsal bazda Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosunu doğru bir şekilde üretmemektedir. Maliye Bakanlığı Sayıştay denetimine esas olacak tüm mali tabloların oluşturulabilmesine imkan verecek yevmiye kayıtlarının, kurumsal bazda, 2013 yılı itibariyle kaydedilmesine başlanacağını beyan etmiştir.

Bu konu genel bütçe kapsamındaki tüm kamu idarelerini ilgilendirmesi nedeniyle daha ayrıntılı olarak Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunda açıklanmıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Denetim görüşü oluşturabilmek için gerekli mali rapor ve tablolar ile bilgi ve belgeler yukarıda “Kamu İdaresi Mali Tabloları” ve “Denetim Görüşünün Dayanakları” başlıkları altında açıklandığı üzere, kamu idaresi yönetimi tarafından sağlanamadığı için Kalkınma Bakanlığı 2012 yılına ilişkin mali rapor ve tabloları hakkında görüş bildirilememektedir.